

אד.

פרוטוקול מס. 56/ג'

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
התקיימה ביום ד', כ' בתמוז, תשי"ד - 21.7.54 בטעה 8.30

- נוכחים : היו"ר מ. אונא
 ב. אזניה
 ע. איכילוב
 ז. ורהפטיג
 י. ספירא
 ר. שרי

מוזמן : סר ח. כהן - היועץ המשפטי.

70-היום: המסך הדיון בחוק לתיקון דיני עונשין
(דרכי ענישה), תשי"ד - 1954.

היו"ר ג. אונא: אני פותח את הישיבה.

סעיף 23

ב. שני: אני סבור כי יש לומר "בית המשפט שהרשיע" במקום "בית-המשפט שדן", כי המושג "דן" פירושו הפרוצס של הסיפוט.

בוחלט: בסעיף 23 ייאמר "בית המשפט שהרשיע".

סעיף 24

ג. כהן: המטלה בהצעה המקורית הציעה כי בית-המשפט יהיה רשאי לצוות על מתן התחייבות להסנע מטעם אלימות ומעבירה, ועדת המסנה החליטה למחוק את המלה "עבירה" כן הצענו כי גם העד המופיע בבית-המשפט יוכל להתחייב, אולם ועדת המסנה סחקה זאת.

סעיף 25

היו"ר מ. אונא: אני מציע כי ייאמר כאן "לכפות על-ידי סאסר".

הוחלט: בסעיף 25 ייאמר: לכפותו ליתן את ההתחייבות על-ידי סאסר.

אד.

ג. ורהפטיג: אני מתנגד לסעיף 25. המדובר כאן באדם שטרם עבר כל עבירה, אלא שבית-המשפט חושד וולכן מחייבו ליתן התחייבות. במקרה של אשם המסרב לתת התחייבות וצרים לו עבירה בטעה שאין עבירה כלל.

יו"ר ט. אונג: זו דרך למנוע קטנות ומעשי אלימות מיט להסתטט בה.

ג. ורהפטיג: אני מציע למחוק סעיף 25.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר-הכנסת ורהפטיג למחוק סעיף 25 - לא בתקבלה.

לסעיף 26 אין הערות.

סעיף 27.

ג. שפירא: ברצא לי כי פה נפלה טעות. בסעיף 27 (א) צריך היה לומר: לפי סעיף 23, ואילו בסעיף 27 (ב) - פי סעיף 24.

כהנ: בקטר לסעיף 24 היתה החלטה של ועדת המסנה, כי נאשם שלא הורטע אפטר להייב אותו עצמו מתן התחייבות, ואי-אפטר לדרוש סטנו ערבים. בו בזמן כי מנאשם שהורטע כול בית-המשפט לדרוש גם ערבים. לכן סעיף 27 (ב) נוגע רק לסעיף 23.

שפירא: בסעיף 24 יט להוסיף לכן את הסיפא של סעיף 23 האומרת: והתחייבות תהיה בסכום שיקבע ית המטפט.

גובלמ: בסוף סעיף 24 יווספו המלים: ההתחייבות תהיה בסכום שיקבע בית-המשפט.

טרי: במקרה של אדם שנענס פעם על כי לא נמנע לצבור עבירה ופעם שניה על גוף העבירה - האם אין להוסיף כי בית-המשפט שקול אם יט לכלול את גביית הקנס בתוך העונש?

כהנ: הסופט לוקח זאת בחשבון, אולם זה אינו צריך להיות חלק אינטגרלי מהעונש.

ג. ורהפטיג: אנו מבחינים בין מעשה אלימות לעבירה, ומדוע מאחדים זאת בסעיף 25?

שפירא: אפטר לתקן זאת ולומר: להטבע מעבירה לפי סעיף 23 ולהטבע סעסה אלימות לפי סעיף 24.

כהנ: כל מעשה אלימות הוא עבירה.

ג. ורהפטיג: אפטר לנסח בסעיף 25: להטבע מעבירות-אלימות.

שפירא: לא הייתי אומר "עבירות-אלימות", כי זה יכול להתפרס כאילו המדובר הוא על עבירה מסויימת.

הוחלט: בסעיף 25 ייאמר: ליתן התחייבות להטבע מעבירה מיט בה אלימות.

ועדת החוקה, חוק ומספט
21.7.54

אד.

מה יהיה גורל ההתחייבות אם הוא הורטע לאחר
מכן? האם הוא מאבד אותה?

הינ"ר מ. אונג:

כן, זה אוטומטי.

ח. בהג:

בסעיף 27 חסרה תביעה פוזיטיבית כי צריך
לסלם את ההתחייבות.

ז. גרהפטינג:

בהצעה המקורית נאמר "לאחר שנדרס התסלום על-ידי
היועץ הטספטי". ועדת המסנה חשבה כי מלים אלו
סיותרות. כמובן שמהיה קודם דריטה לתסלום מצד האוצר.

ח. בהג:

אני מבחין בין שני מקרים. האחד - אדם הורטע,
ובית-המספט הטיל עליו עונס וגם התחייבות
להתנהגות טובה. לא התנהג טוב והורטע מחדש - ההתחייבות הקודמת גוררת
אחריה את תשלום הסכום. אם הוא אינן מסלם, יהיה דין ההתחייבות כדין
קנס שאפטר לגבותו או להוסיבו במאסר במקומו. סעיף 24 מדבר על מקרה
אחר, הוא נותן אפטרות לבית-המספט להטיל על אדם חף מפסע, שחוטדים בו,
מתן התחייבות להתנהגות טובה. לא התנהג טוב - יסלם את הכסף, אבל
לבית-סוהר אי-אפטר לסלוח אותו. זוהי התחייבות ציבילית שאפטר לגבותה
בדרך של גביה רגילה; בוודאי שאי-אפטר להטיל על אדם עונס מאסר מפני
שלא סילא אחר התחייבות ציבילית.

ז. גרהפטינג:

לפי סעיף 23 נותנים התחייבות שאפטר לגבותה
מסנו או מהערבים, אבל אותו אפטר להוסיב במאסר אם הכסף לא סולם. לפי
סעיף 24 אפטר לגבות את הכסף רק מסנו, וזוהי ההבחנה.

ז. גרהפטינג:

אני סבור כי בסעיף 24 יס לתת לבית-המספט
אפטרות של סיקול אם צריך לסלם את כל הסכום

הינ"ר מ. אונג:

או חלקו, בהתאם למסיבות.

אם נאמר זאת, ניסול את העוקף סגורם ההפחדה.

ח. בהג:

אני מתנגד לסיטה סנקציה בסעיפים 23 ו-24,
כי הם רק בבחינת אסמכתא בעלמא, ואיני חוטב
סיט להם ערך. הייתי רוצה לטמוע סקירה על הערך שמהיה להתחייבויות
כאלו להבא.

ז. גרהפטינג:

אם הצעתי לא תתקבל, אני מציע להכניס בסעיף
27 גם אפטרות סבית-המספט בפסק-דינו יביא בחשבון, לפי סיקול דעתו,
אם לחייבו בתסלום כל ההתחייבות או חלקה, כדי שהדבר לא יהיה אוטומטי.

ז. גרהפטינג:

קיבלנו עקרון בדבר מתן התחייבות להתנהגות
טובה, והוא יהיה אפקטיבי רק אם התסלום יהיה

אוטומטי.

אבל יס כאן להביא בחשבון שהוא לא עבר עבירה.

הינ"ר מ. אונג:

בית-המספט כפיך ידון אותו יחליט אם עבר
או לא. אם יחליט בחיוב - תיכנס ההתחייבות
הקודמת לתקפה, אבל היא תיכנס לתקפה באופן אוטומטי, כי אחרת לא יהיה
לדבר כל ערך. אותו דבר קבענו גם במצין מאסר על תנאי.

ז. גרהפטינג:

קיים הגדל: במקרה של מאסר על תנאי הוא עבר
עבירה ומגיע לו עונס, אלא סרצינו להקל עליו
והפכנו זאת למאסר על תנאי. כאן לא מגיע לו כל עונס, אלא סבית-המספט
חוטב בו ולכן רצונו לקסור אותו. לכן אני מציע להכניס כאן את הגורם
של סיקול-דעת.

הינ"ר מ. אונג:

אד.

י. ספינא:

אפטר לבנסח: הורטע אדם סנתן התחייבות
לפי סעיף 23, תיכנס ההתחייבות לתקפה,
ובית-המספט החדש יקבע כמה מהסכום הזה עליו לסלם.

ז. ורהפטיג:

אני מציע להפוך את ההתחייבות של סעיף 23
לקנס על תנאי.

אני מציע למחוק את סעיף 24, ואם הצעת
לא תתקבל - אתמוך בהצעת היו"ר, כי הדבר יהיה נתון לסיק-לדעת. כן
אני מציע להוסיף את הגורם של סיקול-דעת לסעיף 23, באם לא תתקבל
הצעת בדבר קנס על תנאי.

ר. טרי:

קנס הוא עונש בסעה שהתחייבות להתנהגות
טובה אינה בבחינת עונש.

ח. נתן:

איני זוכר כי ההצעה בדבר קנס על תנאי
נתמכת על-ידי הוועדה. ניסחתי לכן הצעה

אליבא דידי היו"ר:

(א) הורטע אדם בעבירה שהתחייב שלא לעבור אותה בהתחייבות
לפי סעיף 23, ולא סילם סכום ההתחייבות, יהיה דינה של
ההתחייבות לענין גבייתה מן המורטע בדין ולענין מאסרו
במקום תסלום, כאילו היה קנס שהוטל על-ידי בית-המספט
סציווה על סתן ההתחייבות. ואם ההתחייבות היתה בערבים -
ייגבה סכום ההתחייבות במידה שלא סולם על-ידי המורטע
בדין מן הערבים, כאילו היה חוב המגיע לאוצר המדינה,
לפי פסק-דין של בית-מספט אזרחי;

(ב) הורטע אדם בעבירה סיס בה אלימות שהתחייב לא לעבור
אותה בהתחייבות לפי סעיף 24, וסאי בית-המספט, על-פי
בקט היועץ המספטי למסלה או בא-כוחו, לחייבו בתסלום
סכום ההתחייבות או חלק מסנו.
דין הסכום שבית-המספט חייב בו כאסור יהיה כדין קנס
לענין גבייתו או לענין מאסר במקום תסלום.

י. ספינא:

רק לענין הגביה.

ר. טרי:

מדוע לא יכול סייצגו של הנתבע לתבוע זאת?

ח. נתן:

הוא לא צריך לסלם אלא אם האוצר דרט זאת.

ז. ורהפטיג:

את מציע את התיקון הבא בסעיף 23:
בית המספט... וסאי את כל הקנס או חלקו,
לתת קנס על תנאי. אני מציע נוסח דוגמת הניסוח של מאסר על תנאי.
סה ערך יש להתחייבות המתקבלת בדרך של כפיה? התחייבות גם פותחת פתח
לסרירות-ילב.

ג. אזניה:

חבר-הכנסת ורהפטיג חושב שהמדובר הוא באדם
סרוצים לתת לו עוד אפטרות לזכות באסון, ואני
לעונש אין אסון כי העונש כבר ייגמר. אם זו
יש להעניסו ונס לומר לו שהוא סועד והחרב
חושב שהמדובר באדם סנוסף
בעיה של חוסר אסון, הרי
עדיין תלויה טעל לראסו.

אד.

א. ורהפטיג:
אני מבין כי בטדינה יש אנשים ישרים ועבריינים, אני חושש מפני קטגוריה שלישית של אנשים חסודים. זהו מקור לסרירות הגדולה ביותר במשפט.

היו"ר ס. אונא:
האם אין לקבוע מכסימום להתחייבות?
ח. גנו:
ענין הערבות להתנהגות טובה קיים אצלנו עוד מלפני המנדט, וטרם סמענו על מקרה לפיו חייב שופט במתן ערבות בטכום מופרז.

י. שפיגל:
אני סבור כי יש לקבוע לנך גבולות. אני מציע כי ייאסר: טכום הערבות שיוכל לתת לא צריך לעלות על הטכום המכסימלי של קנס שאפשר להטיל.

הובלט: בסעיף 23 יורוספו הטלים: "ובלבד שלא יעלה על טכום הקנס שטותר להטיל בסל עבירה בה הודסע".
ח. גנו:
אני מבקש לרסום זכות הסתייבות לטר הטספטים בנדון.

א. ורהפטיג:
אני מציע כי בסעיף 23 יוכנס המוסג של "קנס על תנאי", וכן לטחוק את סעיף 24. אם ההצעות אלו לא מתקבלנה, אני מציע באופן אלטרנטיבי להכניס אפטרות של סיקול דעת בסעיפים 23 ו-24.

היו"ר ס. אונא:
אנו נמסין בדיון ניסיבה הבאה.

הישיבה נועלה בשעה 10.00.